

HARKUJÄRVE – TISKRE KANDI (Harkujärve-, Tiskre- ja Laabi külade)

ARENGUKAVA 2011-2017

SISUKORD

1. SISSEJUHATAV KOKKUVÕTE

1.1. Arengukava koostamine

Käesolev arengukava on elanike eesmärk ja kokkulepe Harkujärve – Tiskre kandi edasiseks ühtseks arendamiseks Harku valla osana aastatel 2011 kuni 2017

Arengukavas kirjeldatakse Harkujärve – Tiskre kandi hetke olukorda ja tuuakse välja edasist arengut takistavad kitsaskohad, milliste lahendamisele peab kohalik omavalitsus esmajärjekorras tähelepanu pöörama.

2. KÜLA KIRJELDUS JA TÄNANE OLUKORD

2.1. KÜLADE AJALOOLINE TAUST

2.1.1. Kandi kujunemine

Harkujärve - Tiskre kant koosneb Harkujärve külast, Tiskre külast ja Laabi külast. Tiskre omakorda jaguneb mitmeks kinnisvaraarenduse piirkonnaks. Kõige suurem neist on hõlmatud Apametsa osaüldplaneeringuga (s.h. Alasniidu, Käämo ja Liiva tee äärsed arendused jt.) ning Oja tee, Hobuseraua tee, Järvekalda tee ja tulevikus ka Cereze aiandi alused maad. Uute piirkondade aktiivsem arendus algas 2004 aastal ja jätkub siiani.

Vanem asustus on Laabi küla ja Harkujärve küla, mis koosneb nõukogude ajal ehitatud korrusmajadest.

Vanim küla Laabi on 1938. aastal juba Harku vallavalitsuse nimekirja järgi valda kuulunud. Harku küla, mis nüüd kuulub Tiskre küla koosseisu on asutatud 1241.

2.1.2. Kandi haridus ja kultuurielu

Harkujärve – Tiskre kanti jääb 1 lasteaed. Harkujärve lasteaed toodi üle Alasniidule 2011 aasta suvel, peokeskus, mida hetkel kasutab Harkujärve algkool ja mis peale uue põhikooli valmimist peaks jääma kohalikele elanikele küla ja noortekeskusena kasutamiseks.

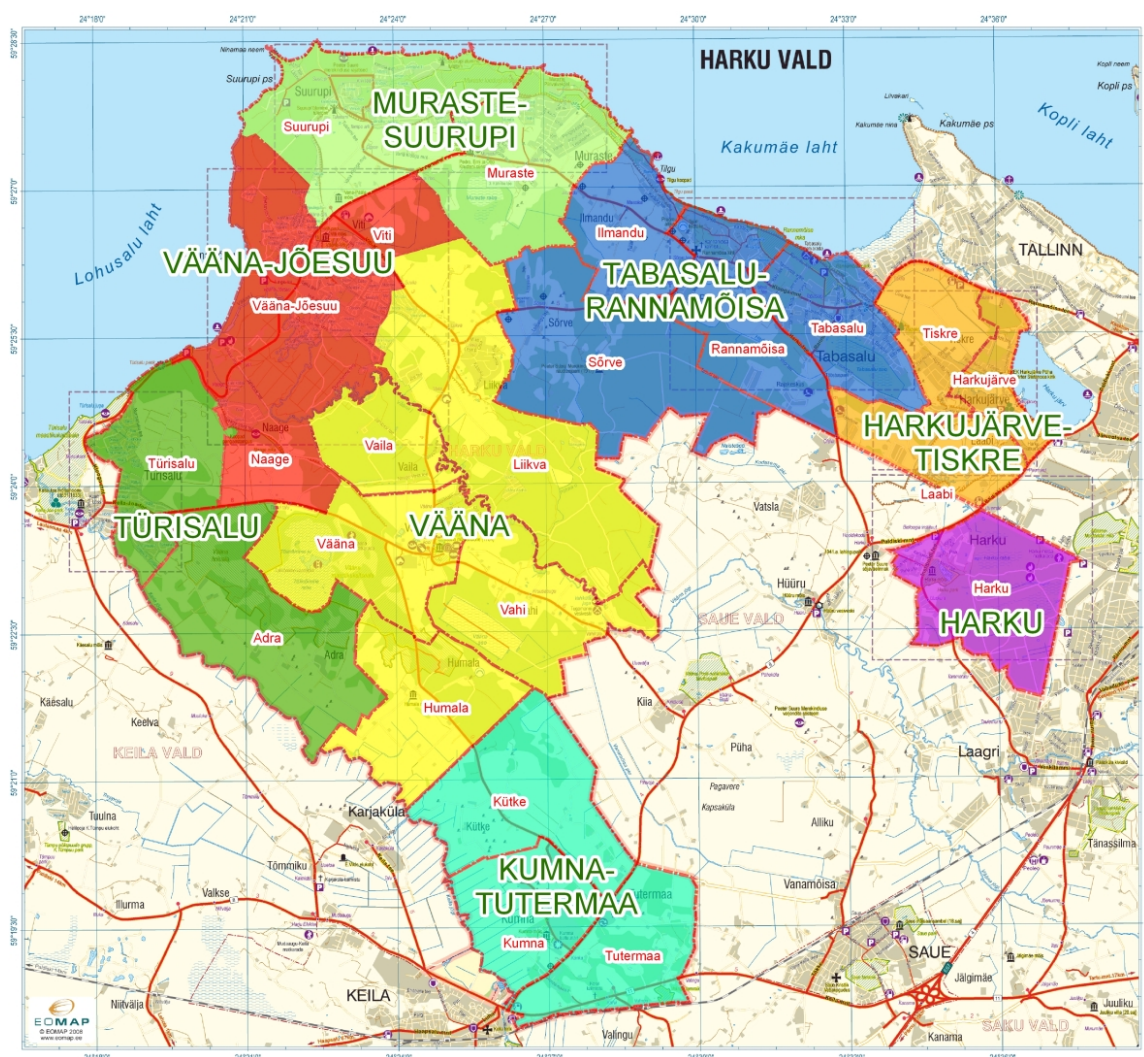
Apametsa elamurajooni arenedes on ka seal ette nähtud sotsiaalmaa, kuhu avaneb võimalus tulevikus rajada põhikool ja lasteaed. Piirkonnas asub Püha Esimärter Stefanose kirik.

2.2. KANDI ASEND JA RAHVASTIK

2.2.1. Kandi asend ja suurus

Harkujärve - Tiskre kant asub Harjumaa lääne poolses osas Tallinnaga piirnevas Harku valla osas. Valla mõistes paikneb piirkond valla äärealal jäädes vallakeskusest itta. Nii piirabki Harkujärve - Tiskre kanti kolmest ilmakaarest Tallinna linn (põhjast, idast ja lõunast).

Põhjapiiriks Alasniidu kandile on Rannamõisa-Kloogaranna maantee. Itta jääb Tallinna linna suuruselt teine järv - Harku järv. Lõunast piirab piirkonda Paldiski maantee. Edela piiriks on Laabi küla serva jääv vana raudtee tamm (Tammi tee). Lääne piiriks on osaliselt projekteeritava Juuliku-Tabasalu ühendustee osa (T11 Tallinna ringtee ja T11390 Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna maantee ühendustee), mida täna tuntakse Harku teena.

Joonis 1 Harku valla kantide kaart (kajastatud Harku valla arengukavas 2011-2037).

2.2.2. Rahvastik

01.01.2011 seisuga elab piirkonna külates järgmisel arvul inimesi: Harkujärve 603, Tiskre 749, Laabi 88 inimest. Kokku elab selles piirkonnas suurusjärgus 1440 inimest.

Vaadates piirkonna vahetus läheduses elavate teiste asumite inimeste arvu on see suurusjärgus 4 000 inimest. Tabasalu alevikus elab 3 332 ja Harku alevikus 658 inimest. Kokku on 01.01.2011 seisuga Harku valla elanikeregistrisse kantud elanikke 12 358.

Piirkonna elanike sooline koosseis: naised 52% ja mehed 48%. Piirkonnas elab naised 4% võrra rohkem kui mehed. Piirkonda asustavad enamalt jaolt nooremas keskeas inimesed, kellel on suhteliselt väikesed lapsed. Piirkonna elanike vanuseline koosseis: kuni 19 aastaseid 34%, 20-29 aastaseid 15%, 30-39 aastaseid 29%, 40-49 12%, ja üle 50 aastaseid elab piirkonnas 10%.

2.2.3. Kogukonna tegemised

2007 aasta suvel kogunes Alasniidu tulevasele spordi- ja mänguväljakule 12 kohalikku elanikku eesmärgiga rajada sotsiaalmaale mänguväljak, mis oli jäänud arendaja poolt tegemata. Selleks otstarbeks otsustasid piirkonna elanikud luua külaseltsi.

MTÜ Alasniidu Selts loodi augustis 2007 eesmärgiga arendada harmooniliselt Alasniidu asumit ja seda ümbritsevat ala, kaasates kohalikud elanikud otsustusprotsessi. Selts aitas koostöös vallaga arendajal rajada Alasniidule spordi-ja mänguväljakut, et elanikel ja nende lastel oleks koht, kus oma vaba aega veeta. Seltsiga on antud hetkel liitunud üle 50 pere.

Mänguväljak.

2008 aastal kirjutas Alasniidu Selts projekti, et saada Maaeluarengu fondist toetust rajatava mänguväljaku finantseerimiseks.

Projekt kiideti heaks ja 2009 aastal oleks võinud mänguväljaku ehitamisega alustada, kuid Alasniidu piirkonna arendaja Alasniidu OÜ-l, kes oli üks kolmest projekti kaasatud osapooltest, tekkisid raskused omafinantseeringu katmisel ning valmimine lükkus aastasse 2010.

2010 aastal pani ehitusele õla alla ka Harku Vallavalitsus, kes aitas omafinantseeringu katmisel ja mänguväljak avati 2010 aasta augustis pidulikult vallavanem Kaupo Rätsepa poolt.

Kuna igal aastal kolib piirkonda kümneid uusi peresid, korraldab Alasniidu Selts mitmeid peredele suunatud üritusi: Alasniidu rannavolleturniir, -kossuturniir, -pereolümpiamängud, lumelinna ehitamine ja iga kevadised koristustalgud. Üritused on juba toimunud regulaarselt 3 aastat ja plaan on ka edaspidi seda traditsiooni jätkata.

2.2.4. Kogukonna väline koostöö.

Piirkonna elanikud on Alasniidu Seltsi eestvedamisel osalenud 2008-2010 mai kuu alguses oma piirkonnas prügikoristustalgutel s.h. Teeme ära 2008 ja mõttetalgutel 2009 Harkujärve peokeskuses, Harku valla küladepäevadel 2008-2010 jne.

2.3. KANDI LOODUSLIKUD OLUD

2.3.1. Maastik

Apametsa elupiirkonna kirdeserva jääv metsatukk koos Tiskre ojaga (Harkujärve küla põhja osas); Harku järv; Harku oja ja Tabasalu soo (piirneb Tabasalu aleviga).

Piirkonna läänepoolset osa läbib paekivi astring (Kallaste pank). Omamoodi loodusliku objekti moodustab ka Cereze aianduskeskus, mida läbib Harku oja.

Piirkonna vahetusläheduses on teiselpool Paldiski maanteed asuv Harku raba /parkmets, mille lääne servas on Harku mõis koos Harku pargiga, mis omakorda on ühenduses Nõmme-Mustamäe maastikukaitse alaga. Teisele poole Juuliku-Tabasalu ühendusteel suur roheala metsadega ja Vääna jõega. Ning loodes paikneb Rannamõisa maastikukaitseala koos Rannamõisa pangaga teiselpool Teelahkme piirkonda.

Harku järv on täna kasutatav ainult Tallinna linna poolt. Avalikus kasutuses on Väike Õismäe poolne liivarand ja Pikaliiva poolne sõudeklubi ala. Harku valla poolt piirab Harku järve edela kallast Järvakalda tee. Järvakalda tee on kui osaliselt tamm Harku järve ja Harkujärve küla vahel. Loodest kulgeb Hobuseraua tee. Tee ja järve vahel kasvab mets ning vahetult enne Tiskre ojja suubumist on rajatud järve kaldale suurusjärgus neli eramut. Harku järve vee kvaliteet on aasta aastalt paranenud. Harku järv saab oma vee nii allikatest kui eelnimetatud Harku ojast.

Harku oja kvaliteet sõltub valla keskosas asuvate rohealade heaolust. Harku oja läbib mitmeid olulisi piirkondi ning saab alguse Suurupi lähistelt. Alasniidu piirkonnas langeb Harku oja alla astangust luues nii maaliliselt kauni kanjoni Tammeaugu tee vahetus läheduses.

Cerese aianduskeskus on istutanud mitmeid huvitavaid taimi ning loonud omamoodi roheline oasi koos Harku ojaga kandi keskele.

2.3.2. Piirkonda iseloomustavad objektid ja vaatamisväärsused

Alasniidu piirkonna kaitstavad objektid on nt. Pilladu tamm, Rabakivi tamm, Harkujärve park.

Piirkonnas on mitmeid vanu talukohti (nt Tõnu ja Laabi talukoht), vana Harku küla, Laabi küla kiviaiad, Kabelisauna matmispaik ja Söerada.

Arheoloogiamälestistest on Tiskre küla põhjaservas asulakoht (registri nr 17528), kaks kultusekivi, kivikalmed Alasniidu asumis ja kalmistu.

2.4. KANDI INFRASTRUKTUUR

2.4.1. Eraettevõtlus

Harkujärve - Tiskre kandis on mõned tegutsevaid ettevõtted Harkujärve külas (Harku karjäär, Cerese aianduskeskus, Warren Saffety, Carmen Catering, Germund Hulgi, Tallegg, Metek, Raitwood, Altia Eesti ja teised).

2.4.2. Munitsipaalasutused

Harkujärve - Tiskre kanti jäävad Alasniidu lasteaed ja Harkujärve põhikool, suurem osa töökohtadest asuvad valla keskses Tabasalus või Tallinna linnas. Enamus piirkonna elanikest käivad igapäevaselt tööl Tallinnas.

2.4.3. Transport ja teed

Harkujärve ja Tiskre kandi sõiduteed on rahuldavas seisus. Piirkonda on küll rajatud uusi sõiduteid, kuid nende ehitamisel ei ole järgitud olemasolevat ja edaspidi tekkivat liikluskoormust.

Piirkonna keskusest viib välja üks kõvakattega sõidutee (Sütemetsa tee algus – Kiriku tee – Järvekalda tee), mis ristub Paldiski maanteega. Valla keskusega ühendab piirkonda: üks halva kvaliteediga kruusateed (Liiva tee), mis suubub läbi Apametsa piirkonna Rannamõisa-Kloogaranna maanteele ja asfaltkattega Sütemetsa tee, mis ristub planeeritava Juuliku-Tabasalu ühendusteedega. Ülejäänud kaks kruusateed, mis piirkonnast valla keskusesse viivad on läbi maareformide sattunud eravaldusesse (Nõmme tee keskosa ja Kalda tee lõpp). Lisaks on piirkonnas Hobuseraua tee (osaliselt kõvakattega sõidutee), mis üle Tiskre oja võiks viia välja Rannamõisa-Kloogaranna maanteele (tee keskosa on eravalduses), kuid Tiskre oja ületamiseks on vaja rajada korralik sild.

Kiriku tee, mis ühendab Sütemetsa teed Järvekalda teega on projekteeritud kohati liialt kitsas.

Sütemetsa tee algusesse kõvakatte paigaldamine oli ainuõige lahendus samaaegselt Alasniidule elurajooni rajamisega. Kuid ka siin tehti tee ehituse käigus mitmeid möödalaskmisi. Sõidutee rajati küll tulevikku arvestades parajalt lai, samas ei nähtud ette tee projekteerimisel ühtegi lahendust, mis muudaks liikluse aeglasemaks ning sujuvamaks. Ka oli arendaja poolikult lahendanud parkimise Sütemetsa tee ridaelamute esisel alal ning elamukruntidel. Arvestuslikult oli ettenähtud vaid üks auto parkimiskoht kahe ridaelamuboksi kohta, mida oli ilmselgelt vähe arvestades rajooni kaugust linnast ning ühistranspordi kulgemise sagedust.

Kergliiklustee on rajatud Paldiski maanteelt mööda Sütemetsa teed kuni Tammiaugu ja Kalda tänava ristmikuni. Jalgrattaga saab Alasniidu piirkonnast valla keskusesse Tabasallu Liiva, Sütemetsa, Nõmme ja Kalda tänava kaudu või mööda Hobuseraua teed Pikaliiva suunal ja Järvekalda teelt Mustamäele.

Piirkonda teenindab Tallinna linna ühistranspordi bussiliin nr 27 ja uus bussiliin marsruudil Harku alevik-Harkujärve-Alasniidu-Tabasalu.

2.5. KÜLA MUUTUMINE JA ARENGUTENDENTSID

2.5.1. Elanikkonna muutused

Harkujärve - Tiskre kant on veel välja ehitamata ja siia kolib igal aastal 10 kuni 30 uut peret. Seega moodustab põhielanikkonna noored pered ja peaesmärgiks saab uute inimeste liitmine kogukonda ja selle tegevustesse.

2.5.2. Ehitus ja renoveerimine

Välja on ehitamata mitmeid elurajoone, millede arendused jäid seisma 2007 aastal ja mida on 2011 aastal asutud edasi arendama, seega võib prognoosida, et lähi aastatel elanikkond kasvab kiires tempos.

2.5.3. Ettevõtete tekkimine ja investeeringud

Suurtest investeeringutest piirkonda on valmimas 2011 aasta suvel Alasniidu lasteaed ja renoveeritakse Harkujärve peokeskus põhikooliks, mis peaks veelgi elavdama inimeste soovi sellesse piirkonda elama asuda. Apametsa elamurajooni väljaarendamisel on plaanis rajada sinna lasteaed ja põhikool, mille tarvis on vald kavandatud Apametsa osaüldplaneeringus vastava sotsiaalmaa krundi. Tabasalu ja Laabi küla vahelisel alal on arendamisel tööstuspark, seal asub mitmeid ettevõtteid, kellest tuntumad Tallegg, Metek, HRX AS, Altia Eesti. Samas asub ka vana karjääriala, mis vajab korrastamist inimväärseks elukeskkonnaks.

2.5.4. Lähedal asuva pealinna mõjud

Enamus piirkonnas elavate inimeste töökohad asuvad Tallinnas, mis suurendab vajadust kvaliteetsemate sõidu- ja kergliiklusteede järele. Samas toimub igal tööpäeval hommikul ja õhtul pidev pendelränne Tallinna ja tagasi, mis tekitab suurt koormust Järvekalda ja Sütetsetsa teele.

3. KANDI VAJADUSED

3.1. rahuldamata elulised põhivajadused

- Kool - Harkujärve algkooli tarbeks renoveeritakse 2011- 2012 aastal peokeskuse ruumid ja 2012 aastal valmib spordihoone
- Bussiühendus- alates 2011 oktoobrist on käivitatud bussiliin Harku-Harkujärve-Tiskre-Tabasalu
- Ühistransport kesklinna- 27 bussiga saab Haabersti kaudu kesklinna
- Kergliiklusteede väljaehitamine- puudub ühendus Tabasaluga (Kergliiklustee väljaehitamine Tiskre – Tabasalu suunal mööda Kalda teed)
- Järvekalda tee ja Paldiski mnt. ristmikule valgusfoori paigaldamine koostöös riigi ja Tallinnaga
- Teede, tänavate, haljasalade ja elamute ümbruste heakord
- Kiriku tee liiga kitsas- võimalus muuta ühesuunaliseks Oja tee läbimurde valmimisel Paldiski maanteeni.
- Välisõhu kvaliteet Talleggi kanalate puhastamise ajal

4. KÜLA TULEVIKUPILT

4.1. Harkujärve-Tiskre on meie kodukant

Linnalähedane kvaliteetse vabaajaveetmise võimalustega piirkond.

Kandis peab tekkima oma kodu tunne, mis tagab kandi tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu ning meeldiva elukeskkonna ka elanike arvu kasvamisega piirkonnas.

5. ARENGUEELISTUSED JA EESMÄRGID

5.1 Kandi koostöö

Kant on määratud piiride alusel uus ja elanikele selliselt teadvustamata.

Kandil puudub tõmbekeskus ja elanikel oma seltsimaja. Hetkel saab kasutada selleks, kas Harkujärve algkooli või Alasniidu lasteaeda.

Eesmärk.

Kandi külade parem koostöö ja ühiste eesmärkide teadvustamine.

Kandi jätkusuutliku arengu tagamine, planeerimistegevuse kontrolliall hoidmine

Tuleb takistada Harku karjääri ohtlikku laienemist elamute lähedusse ja jälgida olemasoleva karjääri rekultiveerimist.

5.2. Piirkonna teedevõrgu arendamine

Eesmärk

Arendada välja liiklusskeem, mis tagaks sujuva ühenduse Tallinna ja valla keskuse Tabasaluga mööda auto -ja kergliiklusteed.

Ühistranspordisüsteemi arendamine, mis ühendaks kandi lisaks Tallinnale ka Tabasalu keskusega marsruudil Harku-Harkujärve-Tiskre-Tabasalu.

5.2.1. Kandi edasise arengu planeerimine

Sekkuda võimalike uute arendajate keskkonnavaenulikkusse, mis halvendaks kandi ühtsust ja harmoonilist arengut.

5.2.2. **Alasniidu Selts uueks eesmärgiks** saab tulevikus kohalike elanike parem lõimumine, läbi ühiste ürituste ja ühistevõrgust.

6. ARENGUKAVA JÄLGIMINE JA HINDAMINE

7. LISAD

7.1. AK algatamise ja kinnitamise protokollid

7.2. SWOT analüüsi (Alasniidu Seltsi juhtimisel) rühmatööd

7.3. Tegevuskava ja eelarve tabel

7.4. Koolituste tabel

7.5. Demograafiline tabel

7.6. Rahvastiku kirjeldus (koondtabel küsitluse põhjal)

7.9. Kandi külade asendiplaanid